

ПИСЬМО ИЛЮСТРОВАНЕ ДЛЯ ДѢТЕЙ И МОЛОДЕЖИ.
Выходитъ 1. и 15. каждого мѣсяца.

Ч. 2.

У Львовѣ 15. (27.) Сѣчня 1891.

Р. II.

Передилата выносить :
рѣчно 4 злр., пѣврѣчно 2 злр., чвѣртѣрѣчно 1 злр.

Адреса :
„Дзвѣночкѣ“, Львѣвъ улица Чарнецкого 26.

ПРИГОДЫ ДОНЪ КИХОТА.

Зъ испанской повѣсти переробивъ Миронъ.

ПРОЛОГЪ.

Испанія! Испанія!
Мовь у казочномъ снѣ
Той земный рай, чудовый край
Привиджусь менѣ.

Яркое солнце сыпле жаръ
Тепла и красоты,
Зима на горахъ тамъ сидитъ,
Не смѣе въ низъ зойти.

Вѣчно зеленіи лѣсы
Роскошно шепчуть знай,
И рѣки сѣбни шумять
И поять спраглый край.

Одень лишь середь блесковъ тыхъ
И гѣръ, лѣсовъ и рѣкъ,
Посередь раю земного
Бѣдуе чоловѣкъ.

Хочь не зъ верху, то въ серцѣ ще
Вѣнъ носить, въ головѣ,
Тиранства и понижена
Кайданы вѣковѣ.

Теперь вѣнъ звольна двигась
На новый, свѣтлый шляхъ,
Та давий раны ще болятъ,
Не выгасъ давный жахъ.

Испанія! Испанія!
При словѣ томъ у насъ
Не нынѣшній являесь край
И не вчорашній часъ,

А та величная доба,
Коли повмѣсяць впавь,
Скѣпчилась вѣкова борба,
Испанецъ паномъ ставъ ;

Коли въ одно сполучений
Народъ народомъ вчувъ
И зъ запаломъ побѣдника
До дѣль, наукъ метнувь ;

Державне Публичне
БІБЛІОТЕКА УРСР

№ 873846

2. А.

1. 8. 16.
20. 15. 2.
16. 2.
1. 1.

Коли то Христоваль Колѡнь
Испанскій корабль
Въ щасливую годину вѣвъ
До новои земль;

Коли зъ Италиѣ пришло
Вѡдроджене наукъ,
И зъ нимъ до лету й творчости
Вѡдродивсь людскій духъ;

Коли лицарство не було
Суспѡльнымъ тягаромъ,
Владало зъ рѡвнымъ хистомъ ще
И шпадою й перомъ;

Коли й мужикъ испанскій ще,
Немовъ удѣльный князь,
На батьковскѡй земли сидѣвъ
И чувъ зъ народомъ звязъ;

Коли ще умъ его живый
У морокъ не зблудивъ,
И Санчо Панса бѡкъ о бѡкъ
Изъ Педромъ Креспо живъ*);

Латиньска книга сумирно
Зъ арабскою неслась,
И пѣсня милозвучная
По краю всѣмъ лилась.

Въ той часъ турнірѡвъ и пригодъ
И романтичныхъ трель
Родивъ ся й живъ въ Испаніи
Сервантесъ Мигуель.

Убогій хочъ шляхетскій рѡдъ
Привѣвъ его на свѣтъ,
Не много радощѣвъ въ житю
Зазнавъ вѡнь, много бѣдъ.

Наука, школа и пѣсень
Солодкихъ вчасный даръ —
И тутъ же службы паньскои
Невытерпный тягаръ.

Тягаръ той на солдатчину
Вѡнь швидко промѣнявъ,
Австрійскій славный Донъ Жуанъ
Ему сей шляхъ вказавъ.

Якъ при Лепантѣ ставъ зъ хрестомъ
Пѡвмѣсяць на дуель,
То славно въ бою томъ державсь
Сервантесъ Мигуель.

Хочъ хорый — станувъ у рядахъ
И не вступавъ у задъ,
Ему врагъ лѣву руку втявъ,
Та цѣло выйшовъ братъ.

Калѣка-воякъ вѡнь вертавъ
У рѡдный край назадъ,
Та на судно его напавъ
Изъ Туніса пиратъ.

Пять лѣтъ въ тяжкѡй неволи бувъ,
Въ кайданахъ протомивсь,
Та хочъ грозила смерть неразь,
Вѡнь зъ ними не миривсь.

„Одень калѣка ой — казавъ
Поганый панъ его —
Грѡзѣйшиій вѡнь для Туніса,
Анѣжъ Испанцѣвъ сто.“

А якъ свободы день наставъ,
Вѡнь въ рѡдный край верта,
Воюе шпадою й перомъ
Въ тяжкѡй борѡбѣ жита.

Солдатъ, писатель... Тутъ любовь
Всмѣхае ся ему, —
И тутъ же за чужу вину
Вѡнь попада въ тюрму.

Въ селци Ля Манша Тунісь вѡнь
Найшовъ средъ вѡтчины,
Тамъ славу й честь Испаніи
Топтали бараны.

Оттамъ въ тюрмѣ въ его умѣ
Дитя те почалось,
Що па весь свѣтъ, у всѣ вѣки
Соколомъ понеслось.

Оттамъ невыплатный довжникъ,
Калѣка и старецъ,
Неоцѣненнымъ жемчугомъ
Свѣтъ збогативъ увесъ.

Хочъ выйшовъ вѡнь на волю зновъ
И честь свою обмывъ,
Та все-жъ у бѣдности тяжкѡй
Лѣта свои кѡнчивъ.

Самотный, безъ приятеля,
Посередъ ворогѡвъ
До смерти вѡнь зъ неправдою
Борбу завзяту вѣвъ.

И въ Донъ Кіхотѣ свѡй патреть
Духовый намъ списавъ,
Безъумца благородного
Намъ образъ завѣщавъ.

Безъ боязни, безъ огляду
На жизнь, интересъ свѡй,
За славу, за невиннѡсть вѡнь
Несесъ въ нерѡвный бѡй.

Вѡнь — ажъ до старости дитя —
Прямцюе на провалъ,
Побитый та невыгаслый
Несе свѡй идеаль.

(Дальше буде.)

*) Санчо Панса — одень изъ героѡвъ повѣсти про Донъ Кіхота.
Педро Креспо — герой знаменитои драмы Кальдерона „Вѡйтъ Заламей-
скій“. [Прим астора.]

Ага попавъ ся!

Сергійко бувъ лукавий и недобрый хлопецъ; було зробиць яку пакость, та заразы и зверне на свою меншу сестру, Гаю. А Галя була славно дѣвчина, тиха, слухняна, правдива, жалослива до всѣхъ... Було нѣколи ему на се нѣчого не скаже, нѣкому на него не пожалѣе ся, тольки выплаче ся собѣ нишкомъ, тай годѣ!...

Що року, якъ настають вакаціѣ, тато и мама зъ дѣтьми выѣзджають зъ мѣста на свѣй хуторъ и пробувають тамъ ажъ до осени. Гали та Сергіези тодѣ вже така веселѣсть, що и сказати не можна!...

Цѣльсенькій день у поли або у садочку, тольки забѣгають у хату попоѣсти... До вѣку не выѣхали-бъ зъ того хутора!...

Одного разу пошла Галя у садокъ, ажъ чує, немовъ щось дуже пищить у корчахъ. Она цѣкава була подивитись, що то оно таке?... Боязько подступила она до корчѣвъ, розвела руками гильки, коли гляне, — ажъ тамъ, якъ у гнѣздочку, шестеро малесенькихъ цуценяткокъ лежить у купочцѣ, прищурились тѣсно одно до другого. Бѣля ихъ и Лыска, ихъ мати...

Почула Лыска, що щось подходить; думала, що чуже, подпяча головку, та якъ загарчить!...

— То я Лыся, не бойсь, то я! — озвалась до неѣ Галя.

Лыска познала, выскочила зъ корчѣвъ, скаче навкругъ Галѣ, вищить, виляє хвостикомъ — така рада, немовъ бы хотѣла сказати: „Подвись, Гаю, якѣ въ мене гарнѣ цуценята.“

Галя не тямлючись вѣдъ радости, побѣгла до тата и мамы и розказала имъ, що она знаѣшла.

— Треба ихъ закинути, — сказавъ тато, — Лыска ихъ не погодує, тай на-що намъ стѣльки тоѣ собачиѣ!

Галя якъ почувла, вѣдразу засмутилась и трохи не заплакала.

А мама ѣ каже:

— На-що ихъ всѣхъ закидати? Нехай одно остане ся цуценятко Гали, за те, що она слухняна дѣвчина.. Тай Лыска не буде скучати за ними...

— Ну, нехай буде ѣ по вашому! — сказавъ тато, тай звелѣвъ наймитови закинути цуценятъ, тольки одно зѣставити.

Сергійко те все чувъ и бачивъ, и дуже ему досадно стало, чому се не ему, а Гали цуценятко подарувавъ тато?! Хлопецъ вѣнъ бувъ задрѣсний, тай звикъ, що тато лучше его — звычайно сына-единчика — жалѣе, нѣжь Гаю!

— Подожди-жь, — каже, матимешь!...

Побѣгъ вѣнъ у садокъ, тай выкравъ цуценятко и потаскавъ его простѣсенько до рѣчки, щобъ утопити. Лыска бѣгла за нимъ слѣдкомъ, жалѣбно вищала, лизала ему руки... Тольки вѣнъ не дуже на теє вважавъ, що то мати плаче за своєю дитиною... Серце въ него було запекле...

Прибѣгъ вѣнъ до берега, тай кинувъ цуценятко далеко у воду.

Лыска, тольки се зобачила, и собѣ ускочила у воду поплыла вхопила цуценятко у зубы и вынесла его на

берѣгъ. Сказано мати!... и себе не такъ жалѣе, якъ дитины своѣѣ!...

Сергійко кинувъ до неѣ, щобъ вѣднати цуценятко та зновъ его вкинути у воду, тольки Галя якъ-разъ тутъ надѣйшла и не дала ему.

— Гляди, — каже, — Сергію, скарає тебе колѣсь Богъ за твоє жорстоке сердце!... Чи тобѣ не шкода сего цуценятка, що таке маленьке, а ты его такъ мучишь!... Стережись, бо розкажу все, чисто все татови и мамѣ!... Годѣ покривати!... и менѣ вже терпець урвавъ ся!... Довго я терпѣла!...

Погрозила ему такъ, завернула цуценятко у фартушокъ, бо оно мокре таке, змерзло и дрижало якъ въ лихоманцѣ, и вѣднесла его туды, де оно ѣ було... Лыска заразы и собѣ лягла бѣля него и стала его вылизувати та годувати тепленькимъ молочкомъ.

Якъ разъ у ту пору тато трохи простудивъ ся та ѣ дѣставъ кашлю... Мама зварила калины въ меду и поставила на столику у татовѣѣ кѣмнатѣ, щобъ то якъ закашляє заѣдавъ...

Сергійкови дуже вподобалось се вареня, такъ бы и поѣвъ самъ усе, але мама не позволяє; дала дѣтямъ по ложечцѣ тай годѣ бѣльше!... Якъ вѣнъ тамъ не крутивъ ся, не просивъ — не можно!... Що тутъ ему робити! Якъ лише тато выѣде зъ своѣѣ кѣмнаты, вѣнъ заразы туды ускочить, накладе повенъ ротъ вареня — та назадъ!... нѣхто и не знає...

Тольки тато запримѣтивъ, що тутъ онѣ щось не такъ; повне горнятко стояло вареня, вѣнъ и у губы его не бравъ, а теперь нема; такъ якъ вылизало!...

Покликавъ до себе дѣтей и пытає;

— Чи то не вы часами, дѣти, поласували та поѣли мое вареня? признавайтесь!...

— Нѣ, тату, то не мы, — кажутъ обоє разомъ, — тольки Галя дуже почервонѣла, бо ѣѣ стыдно стало, що тато ще на неѣ подумає... А она така була, що скорѣйше собѣ пальцѣ повѣдкусує, нѣжь зачепить чуже.

— А чого ты такъ покраснѣла? — вѣдѣзавъ ся до неѣ Сергій, — я не вѣвъ, то менѣ нема чого краснѣти, а ты онѣ якъ жаръ стала!...

— Я не ѣла!... каже зъ тиха Галя.

Тато сурово на неѣ подививъ ся, тольки нѣчого не сказавъ и пошовъ собѣ зъ хаты.

— А що попалась! — подражнивъ ще Гаю Сергій.

А тато тымъ часомъ придумавъ таку хитру штуку, що бѣ зловити ласуна: — Попросивъ маму положити ще у горнятко вареня, насыпавъ туды перцю и поставивъ его тамъ, де оно ѣ стояло попереду. Тодѣ дожидаетъ, що зъ того буде; сидить собѣ у свѣтлицѣ, та читає книжку, ажъ чує, дверѣ немовъ рывнули у его кѣмнату и щось потихисенька краде ся туды.

Тато положивъ книжку и слушає.

Коли се чує, щось дуже закашлялось, та прожогомъ у дверѣ!... Тато туды.

— Ага попавъ ся!! — та за ухо Сергія!...

А не копай ямы другому, бо якъ-разъ самъ туды упадешь!...

Д Ъ Т И.

Бувъ у Французѣвъ кобзарь, звавъ ся вѣнъ Викторъ
Гюго; богато, богато зложивъ вѣнъ чудовыхъ пѣсень; —
якъ выростете, прочитаете! А теперъ отъ вамъ одна
его невеличка пѣсня; я выбрала зъ неи, щѣ було найсо-
лодшого, найкрасшого, та й подаю любимъ читателямъ
„Дзвѣнка“:

Ось и дитинка ввѣйшла, — вся родина гукае,
Кличе, радѣе! Те свѣтло, щѣ въ оченькахъ сяе,
Въ очахъ старѣйшихъ заграло усѣхъ;
И наймутѣйшій обличья яенѣйшими стали,
Якъ те дитятко мале увидали,
Невинне и повне утѣхъ!

* * *

Такъ-то, дитинонько, — й ты свѣтовая зоря!
Такъ любѣ квѣты душа розкрывае моя,
Якъ наближаешъ ся ты;
Серце, — стемнѣлый той гай, — звеселить ся и шле
Гомѣнъ привѣтний, витае створѣне мале,
Промѣвѣ шле золотѣ.

* * *

Ты такъ, дитинонько, — любая, пѣжна краса!
Ще-жъ то душа твоя чиста, якъ рання роса,
Зла ще не вѣда она!
Оченьки свѣтъ пѣзнають, — ще-жъ не знають его!...
Нѣженьки зважить не вмѣють ще кроку свого,
Рученька вчинку лихого не зна.

* * *

ОЛЕНА ПЧОЛКА.

Часомъ собѣ край багаття*) свого сидимо,
Та про поважнѣи справы все рѣчь ведемо,
Або читаемъ якее пѣсьмо;
Прийде дитинка, — гей, на бѣкъ поважнѣи речѣ!
Всѣ тѣ писаня величнѣи — тежъ не до речѣ!
Поважне на умѣхъ зѣйшло!...

* * *

Въ добу пѣчную спить людѣ, — тѣло й серденько спить,
Темная хвиля обѣ берѣгъ помалу шумить,
Наче-бъ то казку говорить крѣзь сонѣ;
Скоро-жъ зоря свѣтова, якъ маякъ засія, —
Бѣи на стрѣванѣ дѣброва прокинеть ся вся,
Збудить ся пташка и дзвонѣ; —

Гарна дитинонька, — умѣхъ еи чарѣвнѣи,
Щирая вѣра и поглядѣ, якъ небо яенѣи,
Мова еи золота, —
Все она хоче сказати, мовѣ кристаль и грае.
Ангель прекраснѣи! вѣнъ душу житю вѣддае,
А поцѣлункамъ — уста!

* * *

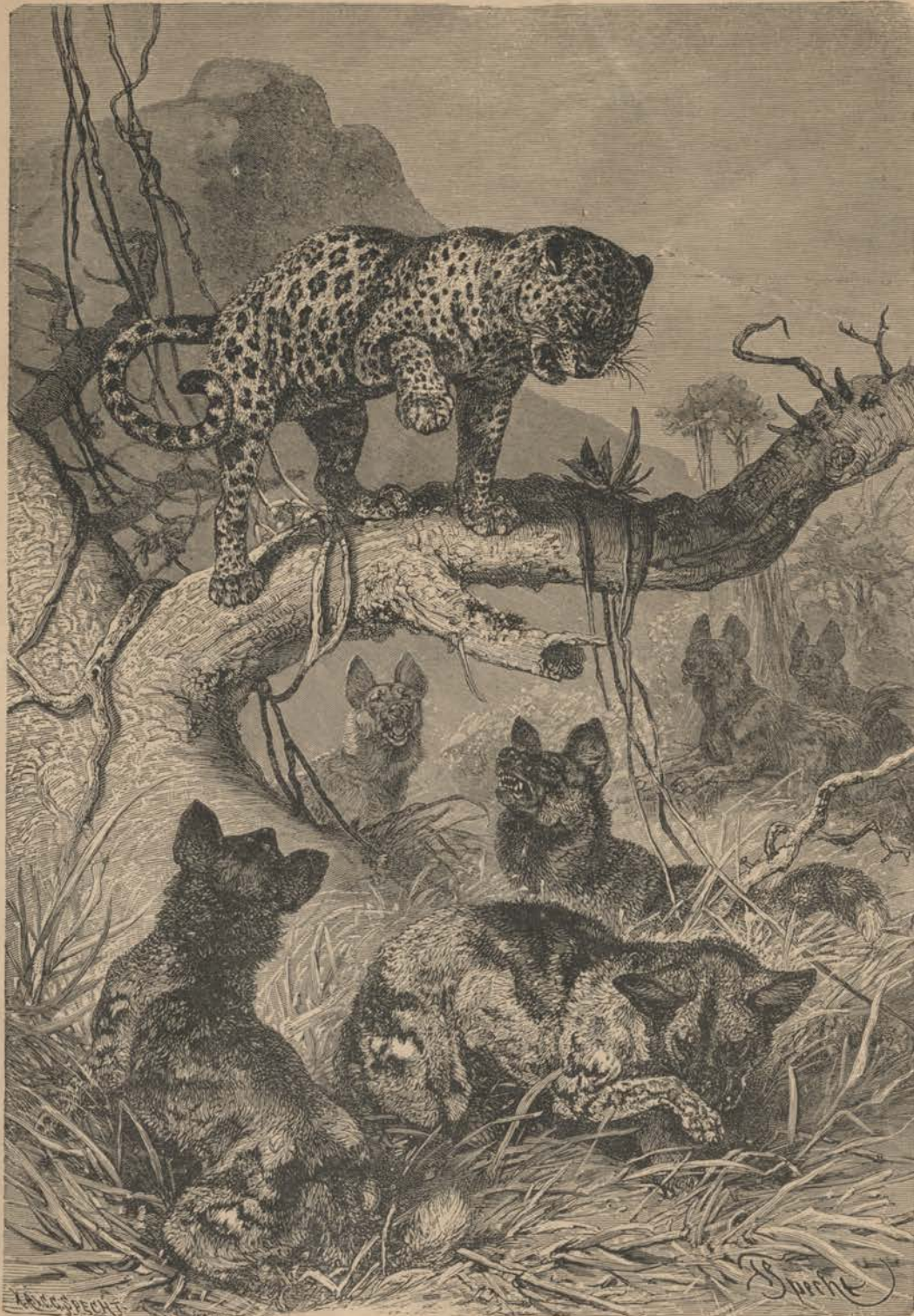
Боже! не дай менѣ бачить, менѣ и усѣмъ,
Кого я люблю, навѣтъ тымъ вороженькамъ лихимъ,
Щѣ тѣшати ся лихомъ моимъ,
Не дай, Боже, бачити лѣто безъ квѣтокъ,
Гнѣздочко безъ пташечокъ, улѣи безъ пчѣлокъ
И хату безъ дѣтокъ!...

*) огню.

ПАНТЕРА И ДИКІ ПСЫ.

Степы полудневои Африки, особливо тѣ надъ рѣкою Конго, суть найкрасчимъ пристановищемъ усякихъ звѣрѣвъ. У высокихъ буйныхъ травахъ выпасуютъ ся въ

новой добычи шукати. Лише одні псы дикі увивають ся въ день и въ ночи стадами по тыхъ степахъ та голосать, вганяючи за добычею. Они то пробудили спячу

день дикі козы, жирафы, стада дикихъ волѣвъ, а мѣжь скалами та по лѣсахъ дрѣмають левы, пантеры, гіены, и инші грабежні звѣрята, котрі насытившись у ночи, чекають другои, щобы, користаючи зъ ей темноты, могли

въ гущавинѣ лѣснои пантеру, котра схоронилась передъ ихъ напастею на дерево; зъ водти, безпечна, затинає по щоць острыми пазурами смѣливѣйшого пса, щѣ важить ся до ней пѣдскочити.

У К Р А Л А.

Тільки що я, учитель, увійшовъ у класу, якъ побачивъ, що тамъ робить ся щось не певне. Куна школярокъ та школярѣвъ оточили когось, про щось палко и голосно балакали не ласкаво а сердито. Зрозумѣти поки нѣчого не можна було. Чути тільки було, що на когось дѣти сердились, комусь докоряли. Заразъ же де-хто побачивъ мене и почувлось про-мѣжь дѣтьми:

— Учитель прийшовъ! Учитель прийшовъ!...

Дѣти стихли и всѣ повернулись до мене. Я подійшовъ и спытавъ:

— Що тутъ у васъ таке!

Усѣ мовчали, стоячи коломъ бѣли Олександры. Олександра була школярка першого року, дочка сѣльського писаря-паниць. Она сидѣла, низько-низько похнюпивши голову и втупивши очи у лавку. Їи бѣляве, усе у веснянкахъ обличя було бѣле, якъ крейда. Она ухопила ся руками за лавку, мовъ бояла ся, що єв тягтнуть кудись силомѣць.

Я ще разъ спытавъ: Що тутъ у васъ таке?

Забалакала Приська. Приська була подруга и товаришка Олександры. Батько єи бувъ у економіи прикащикомъ. Приська була дѣвчина сыта, добре годована; она завсѣгды приносила зъ дому гарну їжу: перѣжки, перепѣчки, коржѣ, то-що. Она погано вчила ся, але була дуже весела и не могла говорити, не смѣючи ся. Она й теперъ усмѣхаючись сказала:

Та Олександра...

И засмѣяла ся, не добалакавши.

Я спытавъ: — Що — Олександра?

— Украла менѣ хлѣбъ! — докѣнчила Приська и зовсѣмъ зареготала ся, а єи нерозумнѣ сѣро-синѣ очи зъ смѣху ажъ сховали ся за сытими щоками.

Єя звѣстка мене вразила й здивувала. Такого у насъ у школѣ ще не було. Я знавъ, що де-якѣ зъ дѣтей ще дома, першь нѣжь у школу почали ходити, були де въ чому виннѣ, але въ школѣ еще нѣхто въ грѣхъ не вскакувавъ. На Олександру тежь я нѣколи нѣчого не думавъ. Она була просто тиха дѣвчина, боязька — мабуть батько-паниця налякавъ єв. Я глянувъ на Олександру и спытавъ:

— Олександро, правда се?

Она мовчала и сидѣла непорушно, якъ камяна. Я зрозумѣвъ, що Приська сказала правду. А Приська вже не мовчала и торохтѣла менѣ:

— Она не вперше се краде. Она кѣлька разѣвъ у мене тягала. Тільки кинешъ торбу зъ пирогами — такъ и потягне. Та я все мовчала. А осе вже сегодня... Бачу, ухопила хлѣбъ та й побѣгла зъ школы у двѣрѣ,

та зайшла за дерево та й вѣсть. Я прибѣгла до неї, а она злякалась: — Не кажи — каже, — учителеви — я тобѣ маюнокъ дамъ.

Я ще розпытавъ ся: Олександро, правда се?

Але й теперъ Олександра мовчала й сидѣла непорушно. Оденъ великѣй школяръ, не зовсѣмъ розумнѣй и не дуже жалѣсливѣй, загомѣвъ:

— Та що тамъ єв пытатись? Хиба й такъ не видко, що правда? Бачь, що выгадала — красти! Єв треба прогнати зъ школы!

Школярѣ загукали: — Треба! треба!

Мои школярѣ звекли до того, що усякѣ важливѣ справи про ладь у школѣ, та про ладь про-мѣжь школярами мы рѣшали гуртомъ. Тымъ то они й теперъ загули:

— Треба прогнати зъ школы!

Я спытавъ: — Чому жъ се такъ?

— А тому, що она краде, а вы або мы може на кого иншого думати-мемо — по дурному.

Другѣ казали:

— Се нѣчого не можна буде й положити у школѣ, якъ що красти-мутъ.

— А хиба оно гарно, якъ казати-мутъ на школярѣвъ, що они крадуть? додавали третѣ.

Я сказавъ: — Ось-що дѣвчата и хлопцѣ. Вы онѣ уже налагодились выгонити Олександру зъ школы, а ще й не знаєте до пуття дѣла. А може оно й не такъ було? Треба послухати упередъ, що Олександра скаже.

Той-таки великѣй школярѣ почавъ бувъ знову: Та що тамъ слухати? Хиба й такъ не видно...

Але єго заразъ же спинено: — Цить! Панѣ Учитель правду кажуть. Вже-жь треба знати, що она скаже.

Усѣ обличя повернули ся до Олександры, усѣ очи втупили ся въ неѣ. Всѣ дожидали ся вѣдь неї слова. Але она и теперъ сидѣла, мовъ скамянѣвши. Она сховала голову мѣжь плечи, прищулилась, неначе сподѣвалась, що єв ось-ось ударять, хочъ знала, що въ школѣ не бють. Я сказавъ:

— Що-жь Олександро? Кажи, — мы ждемо.

Мовчить. Я знову:

— Не думай, що мы хочемо нападати на тебе. Намъ треба тільки знати правду. Може се ще й не такъ, якъ кажуть; та й думаю, що не такъ.

Блѣде обличя у Олександры зробило ся вѣдь разу якъ жаръ червоне. Але-жь она мовчала. А я казавъ далѣ: — Еге, я думаю, що се не такъ. Менѣ здаеть ся, що Приська якось помылила ся и що ты невинна.

Олександрине обличчя нахилило ся аж до лавки.

— Запевно то ты своій хлѣбъ ѡла, — бо я нѣколи не повѣрю, що ты можешъ украсти?

Голосне гѣрке рыдане розбѣйшло ся у школь. Се плакала Олександра, припавши до лавки. Школярѣ вѣдъ разу притихли. Очи имъ якось широко розплющили ся, и они мовчки затаѣвши духа, дивили ся на Олександру. А я казавъ:

— Не плачь! коли сему неправда...

— Правда!.. правда!.. — скрикнула Олександра, — я вкрала!...

И она зарыдала ще дужче. У велико́й хатѣ стояло шѣстьдесятъ школярѣвъ мовчки, не ворущаючись, а середь нихъ, припавши до столу, гѣрко плакала маленька бѣлява дѣвчина.

Довго она плакала, и всѣ мы мовчали, аж поки она заспокоила ся. Тодѣ я, сѣвши коло неѣ, спытавъ: — На що́-жь ты се зробила?

Она мовчала знову и знову похнюпившись плакала. Я бачивъ, що сказати те, черезъ що́ она се зробила, бѣ такъ само важко, якъ було важко признавати ся. Ажъ она перемогла себе. Де-кѣльки разѣвъ она починала казати, ворущила губами, але зъупиняла ся. Нарештѣ промовила:

— Я вѣсти хотѣла...

— Хиба ты дома не ѡла?

— Не ѡла...

— Чому?

Она зновъ змовкла и... зовсѣмъ несподѣвано зновъ зарыдала.

— У насъ... у насъ... нема.. що́ вѣсти... Батько нѣчого... нѣчого не приносять зъ волости... усе пропивають... Мы вмо су... су... сухарѣ уже другій тыждень...

И бѣльше она нѣчого не могла сказати за слѣзми.

Давно бувъ часъ починати науку. Я тихо взявъ Олександру за руку и сказавши бѣ кѣлька ласкавыхъ слѣвъ, повѣвъ еѣ у свою хату, щобъ она тамъ заспокоила ся. Якъ повернувъ ся я у класу, то зъ десятокъ рукъ простягло ся до мене, и въ кождѣй руцѣ була якась ѡжа:

— На-те!.. Дайте бѣ!.. Най попоѣсть!..

Я глянувъ на дѣтей. Хлопцѣ були нѣ въ сихъ, нѣ въ тихъ, а дѣвчата де-якѣ плакали. Я забравъ усе, що́ дѣти надавали, и понѣсъ Олександрѣ. Але она нѣчого не хотѣла вѣсти и все плакала. Я, скѣльки мѣгъ, розваживъ еѣ, а самъ поїшовъ у класу и звелѣвъ спѣвати молитву передъ наукою. Якъ заспѣвали молитву, я непо-мѣтно вѣвъ у класу Олександру.

* * *

Олександра пѣсля сего довго соромилась глянути менѣ въ очи. Але нѣ я, нѣ школярѣ нѣколи не нага-

дували бѣ про те, що́ було. Та й не треба було бѣ нагадувати. Она сама побачила своій грѣхъ и зъ того часу вже нѣщо не могло спокусити еѣ. Хочъ и тяжко бѣ жити дома, але она и досѣ ходить у школу. Дѣвчата-товаришки еѣ люблять и часто дають бѣ чого вѣсти, такого, щѣ зъ дому приносять. Сего року она здасть останній экзами́нъ и выйде зъ школы розумною, праведною и честною дѣвчиною.

В. Чайченко.

—>—<

Лисица та Журавель.

Лисица зъ Журавлемъ затоваришила. Та й просить Журавля: „Навчи мене лѣтати, а я тебе навчу, якъ тутъ зимувати“.

Забрала Журавля до себе въ нору. Журавель и пытае:

„Скѣльки въ тебе, Лисичко, думокъ?“

„У мене ажъ сѣмъ думокъ“, вѣдказала хвастуха Лисичка.

„А въ тебе, Журавлику, скѣлько?“

„А въ мене, каже смиренный Журавель, то́лько двѣ: якъ курлу, такъ курлу“.

„Ось лежи же, каже, ты, Журавлику, тутъ коло норы; я тебе грязею обляпаю, а якъ придуть стрѣльцѣ, ты мовчи, лежи безчувственно, щобъ они зъ тобою нѣ робили. Они будуть тебе вертѣти, перекидати зъ боку на бѣкъ, скажуть: „Лисица задавила“, а я тымъ часомъ выбѣгаю зъ норы та й побѣжу; они, побачивши мене, покинуть тебе, та нагоньця за мною, а ты й полетишь“.

И справдѣ, настигли стрѣльцѣ, вертѣли Журавля, вертѣли; запримѣтили й нору Лисичу, та й кажутъ:

— „Се Лисица его задусила и завољкла сюды: ось и нора еѣ“.

А тутъ Лисица й вынырнула, та й на втѣкача.

Стрѣльцѣ у погонь за нею, а Журавель закурлукавъ, знявъ, и собѣ полетѣвъ. Стрѣльцѣ не поняли нѣчого.

Потѣмъ избѣйшлись Лисица й Журавель. Лисица свое провадитъ; каже Журавлеви: „Навчи-жь мене Журавлику, лѣтати.“

Журавель каже: „Сѣдай на мене, на крыла, та держись“.

Пѣднявъ у гору; вона лясъ! и впала обѣ земь.

„Нѣ, ты мене выще пѣдойми“, каже Лисица.

Вѣгъ еѣ ще выще пѣднявъ. Не вдержалась Лисица, упала на пенѣкъ и очи зъ лоба повыскакували.

Отъ тобѣ и сѣмъ думокъ! а въ Журавля двѣ, та правдивѣ.

Записане вѣдъ молотника.

Ганна Барвѣнокъ

—>—<

Будякъ и Васильки.

(Байка)

Давно колись весела воля,
 Гуляючи посередь поля,
 Насіяла Васильківъ цѣлий лань.
 Де взявсь Будякъ, на пригорку розцвивъ ся,
 Пышаєть ся, неначе пань,
 И просторѣкати заходивъ ся:
 „Ой вы, Василечки, бадилячко дурне!
 Чи бачите мене?
 Я вище васъ, мѣнь усеюды видно,
 Не тѣлько вамъ, усѣмъ завидно,
 Красую ся, якъ въ огородѣ макъ, —
 На те-жъ-то я Будякъ!“
 Василечки зашамотѣли
 И нѣчогбсеенько сказати не схотѣли,
 А вѣнь балака зновъ: „На васъ я подивлюсь —
 И засудюсь;

Химернй вы, малй, мене-жъ усяке знає:
 Червона голова, ще й медомъ припахає,
 Та тѣлько зась! мене
 Нѣякая скотина не нюхне!“
 Не втерпѣли Васильки, обѣзвались:
 „Що-жъ будемо робить — такй вже повдавались!
 А все-жъ таки и мы
 Буваемъ мѣжъ людьми:

Свѣтилучки насъ на весѣле просять,
 Ще й стѣжечками приберуть;
 Насъ на Йорданъ зимою носять
 И на куттю на покути кладуть.
 Ты черезъ ладъ пышаєшь ся, Будяче;
 Гляди, балакане ледаче
 До лиха доведе...
 Онъ-онъ косарь иде!...“
 Будякъ спиеиво подививъ ся,
 Ще бѣльше розходивъ ся:
 „Косарь? нехай-лишь вражйй бѣсь
 Пѣткне свѣй простый идѣсь,

То й знати-ме — варене чи печене,
 На те колючки є у мене!“
 Иде Косарь и може-бъ проминувъ,
 Будякъ єго колючками шингнувъ;
 Розсердивъ ся косарь — и замагнувъ косою...
 Пропала чвань зъ дурною головою!
 Василечки ростуть — собѣ, цвितуть,
 Ихъ грѣе сонечко и вѣтрикъ ихъ гойдає
 И нѣчка тихая росею зливає;

Кругомъ, якъ рай: и бжблочки гудуть
 И пташечки, радѣючи, снѣвають,
 Трудяцу долю звеселяють,
 И веъмъ дарма,
 Що Будяка на пригорку нема.

Давно на свѣтѣ ходитъ рада,
 Що грѣхъ пышати ся и другихъ зневажати,
 А треба памятати:
 Хто вище злѣзе, дужче пада.

Л. Гальбога.

Хто баба?

(Акростіхъ.)

Сидить хитра баба ажъ на версѣ граба.
 „Ой не злѣзу зъ граба! дурить дѣтокъ баба:
 Вловѣть менѣ тую курочку рябую,
 А я подарю грушку золотую.“

Д. Кенуръ.

Ребусъ.

о о о о		о о о о
о о	ла	о за о
о о о о	пря гли до	о о о о

Тѣнь на стѣнѣ.

Задача рахункова.

Уложивъ Ип. Платоновичъ.

Шѣснайцять чисель, вѣдъ 1 — 16, вписати въ 16-ти поляхъ квадрату такъ, щобы сума чисель въ кождыхъ чотырохъ поляхъ (въ довъ, гору и на охрестъ) = 34

Письма вѣдъ редакцїѣ.

Послѣднй часъ вѣдновити передплату. Цѣлорѣчнй передплатники дѣстануть за доплатою 25 кр. (на опаковане и почту) одну премїю до wyboru:

М. ЛИСЕНКА — Кожа Дереза, комїчна оперетка пѣдъ спѣвъ и фортепянь, або И. ФРАНКА — Лисъ Микита, звѣрчячй епосъ на тлѣ нѣмецкого „Reipenske Fuchs.“

Такожъ просимо вырѣвнати передплату за рѣкъ 1890.

